

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Vedrørende: Betænkning nr. 1510 af 2009 om Offentlighedsloven

---

Høringssvar

Hermed fremsendes Åbenhedskomiteens høringssvar til det tilknyttede lovforslag i ovennævnte betænkning. Svaret indeholder en række generelle bemærkninger i indledningen samt en række specifikke kommentarer til lovforslagets tekst. Sidstnævnte specifikke bemærkninger er placeret ud for relevant lovforslagstekst.

Som supplerende bemærkninger vedhæftes et essay som bilag, jf. bilag 1 samt en skrivelse af 2009.12.02 fra Offentlighedskommissionen, hvori Offentlighedskommissionen vedkender sig Åbenhedskomiteens ret til aktindsigt i kommissionens aktstykker og journaliste, jf. bilag 2. Sagen er også beskrevet i bilag 1.

Generelle bemærkninger

- Lovforslaget lever ikke op til det udstukne kommissorium og herunder ønsket om en samlet lov, se også bilag 1.
- Historiens magt præger fortsat lovgivningsområdet. Med det menes, at enevældens traditionelle lukkethed fortsat præger nutidens forvaltningsmetoder, jf. også bilag 1.
- Loven bør indbygges i grundloven og ikke overlades til en tilfældig justitsministers luner, jf. en række andre lande i EU, jf. også bilag 1.
- Lovens struktur fsv. angår hovedregler og undtagelser i forhold til retten til aktindsigt er uhensigtsmæssig og forvirrende.
- Lovforslagets §24 er en uacceptabel indskrænkning i retten til aktindsigt i forhold til gældende lov, jf. også bilag 1.
- Loven er næppe en forbedring, som sikrer større åbenhed. Problemet er, at kommissionen gennem sin sammensætning beskytter det system, som ønskes overvåget.
- Når indsigt i lovgivningsprocessen ønskes svækket, skyldes det måske, at Ombudsmanden flere gange har måttet trække egne udtalelser tilbage, for at beskytte sit eget lovgivningsarbejde.

- Lovforslaget er ude af balance i forhold til de store ressourcer alle forvaltninger nu om dage lægger i envejsinformationsarbejdet. Hvorfor skal folket acceptere at blive styret af stigende envejskommunikation, når ressourcerne ud fra demokratiske principper bruges bedre til formidling af uredigerede informationer.
- Man kan stadig forbryde sig mod Offentlighedsloven uden at det får konsekvenser. Derfor bør der indarbejdes strafsanktioner over embedsmænd, som ikke overholder loven, jf. også bilag 1.
- Hvorfor indgår lov om aktindsigt om miljøoplysninger ikke i lovgivningen, jf. også bilag 1. Den skal formodentlig skrives om, hvis en ny Offentlighedslov vedtages, da den i vidt omfang baseres på referencer til Offentlighedsloven og Forvaltningsloven.
- Arkivloven? Hvor der er en forbindelse mellem lovene, vil man så undlade at omskrive dem?
- Loven er overfladisk bedre på en række punkter, men disse punkter nulstilles som regel i en efterfølgende sætning med f.eks. en ministerbemyndigelse (i alt 13 markeret med gult) eller et skøn (markeret med rødt), hvor det er den overvågede, som afgør om, han vil overvåges. Enhver minister kan indskrænke loven alt efter hans ønske om åbenhed. I perioden siden loven fra 1987 er der formentlig sket ca. 500 ændringer af Offentlighedsloven bl.a. vha. ministerbemyndigelser.
- De mange indbyggede skøn vil med sikkerhed give en masse arbejde til Folketingets Ombudsmand, da skønnene ikke vil kunne bedømmes uden, at man har fået aktindsigt.
- Begrebet "uforholdsmæssigt ressourceforbrug" indføres uden at lovforslaget sikre sig, at forvaltninger indretter sig praktisk. I vores kommune kan man ikke finde ud af at udskrive dokumenter elektronisk. I stedet trykker man dem ud på papir og skanner dem ind igen.
- Reglerne om postlister er helt uholdbar, da det alene er op til ministeren, at afgøre om de skal indføres.
- Reglerne om journalister er ikke fyldestgørende.

Specifikke bemærkninger

Offentlighedsloven

Kapitel 1

Lovens formål og anvendelsesområde

Lovens formål

§ 1. Loven har til formål at sikre åbenhed hos myndigheder mv. med henblik på navnlig at understøtte

1. informations- og ytringsfriheden,
2. borgernes deltagelse i demokratiet,
3. offentlighedens kontrol med den offentlige forvaltning,
4. mediernes formidling af informationer til offentligheden, og
5. tilliden til den offentlige forvaltning.

Stk. 2. Myndigheder mv., der er omfattet af loven, skal sørge for, at det i stk. 1 nævnte hensyn til åbenhed i videst muligt omfang varetages ved valg, etablering og udvikling af nye IT-løsninger.

Lovens organisatoriske anvendelsesområde

§ 2. Loven gælder for al virksomhed, der udøves af myndigheder inden for den offentlige forvaltning.

§ 3. Loven gælder bortset fra bestemmelserne i §§ 11-12 og §§ 15-17 for al virksomhed, der udøves af

1. selvejende institutioner, foreninger, fonde mv., der er oprettet ved lov eller i henhold til lov,
2. selvejende institutioner, foreninger, fonde mv., der er oprettet på privatretligt grundlag, og som udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter og derved er undergivet intensiv offentlig regulering, tilsyn og kontrol, og
3. foreninger, der varetager fælles interesser for regioner eller kommuner.

Comment [x1]: indskrænkes i § 25.

Stk. 2. Loven gælder bortset fra bestemmelserne i §§ 11-12 og §§ 15-17 desuden for al virksomhed, der udøves af

1. elforsyningsvirksomheder, der producerer, transmitterer eller distribuerer elektricitet ved spænding på 500 V eller derover,
2. selskaber, institutioner, foreninger mv., der driver naturgasforsyningsvirksomhed, og
3. kollektive varmforsyningsanlæg, som er omfattet af varmforsyningsloven og har en kapacitet på mere end 10 MJ/s.

Comment [x2]: Hvor er transport som f.eks. DSB og Movia?
Er formodentlig oprettet ved lov og omfattet af stk. 1. nr. 1

§ 4. Loven gælder bortset fra bestemmelserne i §§ 11-12 og §§ 15-17 for al virksomhed, der udøves af selskaber, hvis mere end 75 % af ejerandelene tilhører danske offentlige myndigheder. Det gælder dog ikke børsnoterede selskaber samt disses datterselskaber.

Comment [x3]: Her er tale om en forhøjelse fra 50 %. Reglen er udformet mhp. at sikre at Staten kan have flertallet i bestyrelsen og således bestemme alt uden at offentligheden kan få indsigt.

Stk. 2. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at loven ikke skal gælde for nærmere angivne selskaber omfattet af stk. 1. I det omfang der er tale om kommunalt eller regionalt ejede selskaber, skal de i

1. pkt. nævnte regler endvidere fastsættes efter forhandling med KL og Danske Regioner.

§ 5. Loven gælder bortset fra bestemmelserne i §§ 11-12 og §§ 15-17 desuden for selskaber, institutioner, personligt ejede virksomheder, foreninger mv., i det omfang de ved eller i henhold til lov har fået tillagt beføjelse til at træffe afgørelser i det offentlige sted.

Comment [x4]: de nye vand og kloakselskaber som eksempelvis Gladsaxe og Gentofte kommuners Nordvand

§ 6. Når det bliver overladt en virksomhed mv., der ikke er omfattet af lovens §§ 3-5, at udføre opgaver, som efter lovgivningen påhviler det offentlige, skal vedkommende forvaltningsmyndighed sikre, at virksomheden løbende giver oplysninger til myndigheden om udførelsen af opgaverne. De pågældende oplysninger er hos vedkommende forvaltningsmyndighed omfattet af retten til aktindsigt efter lovens almindelige regler.

Comment [John Søre5]: f.ek s. renovationsfirmaer

Kapitel 2

Aktindsigt mv.

Hovedreglen om retten til aktindsigt

§ 7. Enhver kan forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en myndighed mv. som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed.

Stk. 2. Retten til aktindsigt omfatter med de i §§ 19-35 nævnte undtagelser

1. alle dokumenter, der vedrører den pågældende sag, og
2. indførsler i journaler, registre og andre fortegnelser vedrørende den pågældende sags dokumenter.

Stk. 3. Retten til aktindsigt efter stk. 2, nr. 1, i et dokument, der er afsendt af myndigheden mv., gælder først fra dagen efter afsendelsen af dokumentet.

Egenaces

§ 8. Den, hvis personlige forhold er omtalt i et dokument, kan med de undtagelser, der er nævnt i §§ 19-29 og § 35, forlange at blive gjort bekendt med oplysningerne herom. Det gælder dog ikke i det omfang de hensyn, der er nævnt i §§ 31-33, eller **hensynet til den pågældende selv med afgørende vægt taler imod.**

Identifikationskravet

§ 9. En anmodning om aktindsigt efter §§ 7 og 8 skal

1. indeholde de oplysninger, som er nødvendige for, at den sag eller de dokumenter, der ønskes aktindsigt i, kan identificeres, og
2. angive det tema, sagen eller dokumentet vedrører. | _____

Comment [x6]: dette er virkelig en skærpelse, som alene synes at have til formål, at sikre myndighederne indsigt i, hvad den aktindsigtssøgende er i gang med. I parentes bemærket har man ikke hidtil skulle opgive sin identitet eller fortælle, hvilken specifik interesse, man har i sagen.

Stk. 2. Behandlingen af en anmodning om aktindsigt efter § 7 kan, uanset at betingelserne i stk. 1 er opfyldt, afslås, i det omfang

1. behandlingen af anmodningen vil nødvendiggøre et **uforholdsmæssigt ressourceforbrug**, eller
2. anmodningen **må antages** at skulle tjene et retsstridigt formål eller lignende.

Indsigt i databaser

§ 10. Retten til aktindsigt omfatter ikke databaser, herunder registre eller andre systematiserede fortegnelser, hvor der gøres brug af elektronisk databehandling, **dog bortset fra fortegnelser som nævnt i § 7, stk. 2, nr. 2.**

Comment [x7]: Dette er i strid med de regler der i medfør af lov om aktindsigt i Miljøoplysninger giver ret til aktindsigt i alle former for miljøoplysninger uanset lagermedie.

Stk. 2. Vedkommende minister kan fastsætte regler om en juridisk persons adgang til at blive gjort bekendt med oplysninger om den pågældende selv i de databaser mv., der er nævnt i stk. 1.

Ret til sammenstilling af oplysninger i databaser (dataudtræk)

§ 11. Enhver kan forlange, at en forvaltningsmyndighed foretager og udleverer en sammenstilling af foreliggende oplysninger i myndighedens databaser, hvis sammenstillingen kan foretages ved enkle kommandoer. Såfremt oplysningerne er omfattet af §§ 19-35, gælder sammenstillingsretten kun, hvis de hensyn, der er nævnt i disse bestemmelser, kan tilgodeses gennem en anonymisering, der kan foretages ved enkle kommandoer. Retten til at få foretaget en sammenstilling gælder ikke, hvis oplysningerne allerede er offentliggjort i egnet form eller format.

Ret til indsigt i databeskrivelsen

§ 12. Enhver kan med de undtagelser, der er nævnt i §§ 31-33, forlange at få indsigt i en databeskrivelse om de typer af oplysninger, der indgår i en database, hvilket grundlag oplysningerne bygger på samt oplysninger om, hvilke formater en database anvender. Denne ret gælder i forhold til databaser, som en forvaltningsmyndighed anvender i forbindelse med konkret sagsbehandling eller i forbindelse med udarbejdelse af offentliggjorte analyser, beregninger og lignende.

Stk. 2. Vedkommende minister kan efter forhandling med finansministeren bestemme, at ministerielle departementer og underliggende styrelser og direktorater skal udfærdige databeskrivelser som omfattet af stk. 1, i det omfang sådanne ikke allerede foreligger hos myndigheden. For den centrale forvaltning i kommunerne og regionerne træffes bestemmelsen af indenrigs- og socialministeren.

Stk. 3. Forvaltningsmyndighederne skal i forhold til de typer af databaser, der er nævnt i stk. 1, som etableres eller udvikles efter lovens ikrafttræden, sikre sig, at der i almindelighed udarbejdes en databeskrivelse med henblik på, at der i overensstemmelse med stk. 1 kan meddeles indsigt heri.

Notatpligt

§ 13. I sager, hvor der vil blive truffet afgørelse af en myndighed mv., skal den pågældende myndighed, når den enten mundtligt eller på anden måde modtager eller er bekendt med oplysninger om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, der er af betydning for sagens afgørelse, snarest muligt gøre notat om indholdet af oplysningerne eller vurderingerne. Det gælder dog ikke, hvis oplysningerne eller vurderingerne i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

Stk. 2. En myndighed mv. skal i sager, hvor der vil blive truffet en afgørelse, endvidere snarest muligt tage notat om væsentlige sagsekspeditionsskridt, der ikke i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

Stk. 3. Notatpligten efter stk. 1 og 2 gælder ikke i forbindelse med behandlingen af sager inden for strafferetsplejen.

Meroffentlighedsprincippet

Comment [John Søre8]:

Hvad der er enkle kommandoer for en databaseadministrator, vil være fuldstændig uforståeligt for den normale bruger. Hvis kvalifikationer skal danne grundlag for denne bedømmelse?

Comment [x9]: dette er problematisk, når der ikke samtidig stilles krav til indretningen af databaserne

Comment [John Søre10]:

Hvis der er tale om miljøoplysninger er myndighederne forpligtet til at udøve aktiv formidling ved at offentliggøre oplysningerne på Internettet. Hvorfor denne dobbeltstandard?

Comment [John Søre11]:

Underlig bestemmelse, da alle databaser af hensyn til genskabelse af databasen kan genere denne beskrivelse af databasen.

Man kan undre sig over, hvorfor man skal have ret til beskrivelsen, hvis man ikke kan få de rå data.

Comment [John Søre12]:

Der er eksempler på, at offentlige myndigheder nægter at oplyse om, hvilke oplysninger der konkret er indeholdt. Det har afgørende betydning for afgørelser i navn, hvor et sekretariat udvælger, hvilke konkrete oplysninger, der skal fremhæves i en eventuel indstilling til nævnsafgørelse.

Comment [x13]: Her bør være et krav om, at myndigheden direkte adspurgt om konkrete forhold skal oplyse om disse

§ 14. I forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt skal det overvejes, om der kan gives aktindsigt i dokumenter og oplysninger i videre omfang, end hvad der følger af §§ 23-35. Der kan gives aktindsigt i videre omfang, medmindre det vil være i strid med anden lovgivning, herunder regler om tavshedspligt og regler i persondataloven.

Stk. 2. Stk. 1 gælder også i forbindelse med behandlingen af en anmodning om aktindsigt i dokumenter og oplysninger, som indgår i sager, der er undtaget fra aktindsigt efter §§ 19-21.*

Kapitel 3

Journalisering, postlister og aktiv information

Journalisering

§ 15. Et dokument, der er indgået til eller oprettet af en forvaltningsmyndighed som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed, skal journaliseres, i det omfang dokumentet har betydning for en sag eller sagsbehandlingen i øvrigt.

Stk. 2. Et dokument omfattet af stk. 1, som forvaltningsmyndigheden har modtaget eller afsendt, skal journaliseres snarest muligt efter dokumentets modtagelse eller afsendelse.

Stk. 3. Journalsystemet skal være indrettet således, at det indeholder følgende oplysninger om de dokumenter, der journaliseres:

1. Dato for dokumentets modtagelse eller afsendelse.
2. Kort, tematisk angivelse af dokumentets indhold.

Stk. 4. Pligten til at journalisere efter stk. 1-3 gælder for statslige forvaltningsmyndigheder omfattet af lovens § 2 samt kommunale og regionale enheder, der kan henregnes til den kommunale og regionale centralforvaltning.

Stk. 5. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om at undtage forvaltningsmyndigheder mv., der er omfattet af stk. 4, fra pligten til at journalisere.

Stk. 6. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at pligten til at journalisere efter stk. 1 og 2 også skal gælde for kommunale og regionale enheder samt selskaber mv., der ikke er omfattet af stk. 4.

Comment [John Søre14]:

Da lov om aktindsigt i miljøoplysninger oftest vil give ret til aktindsigt i langt videre omfang end reglerne i denne lov, bør der også være henvisning til love, som giver mulighed for øget adgang til aktindsigt.

Comment [John Søre15]:

Hvilken myndighed vil give øget aktindsigt i en klagesag, som handler om afvisning af aktindsigt?
Det vil oftest være Folketingets Ombudsmand, der vil være den mest oplagte til at administrere denne beføjelse, men han er jo ikke omfattet af loven!

Comment [John Søre16]:

Her må man erindre Gladsaxe Kommunes byplanche's legendariske udtalelse: " Vi journaliserer ikke før end, der er en sag" .

Comment [x17]: Hvorfor er der ikke stillet krav om dokumentation af afsender og modtager, som det i øvrigt ses under postlister i §16.

Comment [x18]: Hvor skal domstolslignende og andre uafhængige nævn ikke være omfattet af loven?

Postlister

Comment [x19]: Udgangspunktet er altså, at det er op til en efterfølgende minister at beslutte om der skal være postlister.

§ 16. Justitsministeren kan efter forhandling med vedkommende minister bestemme, at ministerielle departementer samt underliggende styrelser og direktorater skal udfærdige en fortegnelse over dokumenter, der den pågældende dag er modtaget hos eller afsendt af myndigheden (postliste). Indenrigs- og socialministeren kan efter forhandling med vedkommende kommune eller region træffe bestemmelse om, at den centrale forvaltning i kommunen eller regionen skal udfærdige en fortegnelse over dokumenter, der den pågældende dag er modtaget hos eller afsendt af den centrale forvaltning.

Stk. 2. Bliver der truffet bestemmelse efter stk. 1, skal postlisten offentliggøres på myndighedens hjemmeside på internettet. Postlisten skal indeholde følgende oplysninger om de dokumenter, der medtages:

1. Dato for dokumentets modtagelse eller afsendelse.
2. Navnet på eller karakteren af modtageren eller afsenderen af dokumentet.
3. Kort, tematisk angivelse af dokumentets indhold.
4. Journalnummer eller anden identifikationsbetegnelse.

Comment [John Søre20]:
Der bør stilles krav om, at postlisten skal gemmes i mere end to år, og at den skal være søgbar. Endvidere bør man kræve, at en borger kan begære aktindsigt ved at udføre få simple kommandoer, som f.eks. på Åbenhedskomitéens kopi af Gladsaxe Kommunes postlister.

Aktiv information

§ 17. En forvaltningsmyndighed skal på myndighedens hjemmeside på internettet give borgerne information om sin virksomhed.*

Comment [John Søre21]:
Der bør stilles krav om maskinel screening mod utilsigtet offentliggørelse af borgernes CPR-numre. Det kan være en ganske omfattende sag at få slettet sådanne data i søgemaskiner som Google.

Stk. 2. En forvaltningsmyndighed skal fastsætte retningslinjer vedrørende den informationspligt, der følger af stk. 1.

Stk. 3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 gælder for ministerielle departementer samt underliggende styrelser og direktorater, uafhængige nævn og råd samt den centrale forvaltning i kommunerne og regionerne.

Comment [John Søre22]:
De færreste kommunale postlister lever i dag op til disse krav.

Offentlighedsportal

Comment [x23]: Betydningen synes ringe.

§ 18. Justitsministeriet skal på internettet føre en portal, der indeholder love, administrative forskrifter, lovforslag samt Folketingets Ombudsmands udtalelser om aktindsigt.

Comment [John Søre24]:
En sådan pligt påhviler allerede offentlige myndigheder, når der er tale om miljøoplysninger, og så godt som ingen overholder denne bestemmelse, så der er ringe udsigt til, at en lignende bestemmelse i Offentlighedsloven vil blive overholdt.

Kapitel 4

Undtagelser fra retten til aktindsigt

Sager undtaget fra aktindsigt

§ 19. Retten til aktindsigt omfatter ikke sager inden for strafferetsplejen, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Der skal dog i overensstemmelse med lovens almindelige regler meddeles aktindsigt i bødeforelæg, som en juridisk person har vedtaget.

§ 20. Retten til aktindsigt omfatter ikke sager om lovgivning, herunder bevillingslove, før lovforslag er fremsat for Folketinget.

§ 21. Retten til aktindsigt omfatter ikke sager om ansættelse eller forfremmelse i det offentliges tjeneste.

Stk. 2. Retten til aktindsigt omfatter bortset fra bestemmelsen i § 8 heller ikke andre sager om enkeltpersoners ansættelsesforhold i det offentliges tjeneste, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. I sager som nævnt i stk. 2 skal der i overensstemmelse med lovens almindelige regler meddeles indsigt i oplysninger om den ansattes navn, stilling, uddannelse, arbejdsopgaver, lønmæssige forhold og tjenesterejser. For så vidt angår ansatte i chefstillinger, gælder lovens almindelige regler endvidere for oplysninger om disciplinære reaktioner i form af advarsel eller derover. Det gælder dog kun for et tidsrum af to år efter, at den endelige afgørelse er truffet.

Stk. 4. I sager som nævnt i stk. 2 skal der, udover de oplysninger, der er nævnt i stk. 3, i overensstemmelse med lovens almindelige regler meddeles indsigt i oplysninger i den øverste ledelseskontrakt om de overordnede prioriteringer for den pågældende myndighed mv.

Stk. 5. Justitsministeren kan bestemme, at retten til aktindsigt i sager, der er omfattet af stk. 2, tillige skal gælde for andre oplysninger end dem, der er nævnt i stk. 3 og 4.

§ 22. Retten til aktindsigt omfatter ikke sager om førelse af en kalender.*

Comment [John Søre25]:

En særdeles problematisk bestemmelse, eftersom lovgivning i modsætning til tidligere i langt mindre grad underkastes offentlige forhandlinger i Folketinget, men gennemføres for lukkede døre til stor skade for demokratiet. Bestemmelsen blev bl.a. anvendt til at forhindre Åbenhedskomiteén i at skaffe sig oplysning om, hvem der har rådgivet eller forsøgt at påvirke Offentlighedskommissionen.

Comment [x26]: Et stort tilbageskridt. Man bør i stedet anføre at der ikke er ret til aktindsigt i private forhold.

Undtagelse af interne dokumenter

§ 23. Retten til aktindsigt omfatter ikke interne dokumenter. Som interne dokumenter anses

1. dokumenter, der ikke er afgivet til udenforstående,
2. dokumenter, der efter § 24, stk. 1, udveksles i forbindelse med ministerbetjening, og

3. dokumenter, der efter § 25 udveksles i forbindelse med økonomiske eller politiske forhandlinger eller i forbindelse med drøftelser om fælles kommunale og regionale politiske initiativer.

Stk. 2. Dokumenter omfattet af stk. 1, der afgives til udenforstående, mister deres interne karakter, medmindre afgivelsen sker af retlige grunde, til forskningsmæssig brug eller af andre lignende grunde.

Stk. 3. Indenrigs- og socialministeren kan efter forhandling med KL og Danske Regioner fastsætte regler om, i hvilket omfang interne dokumenter i kommunernes eller regionernes besiddelse skal være omfattet af retten til aktindsigt, når de foreligger i endelig form.

§ 24. Retten til aktindsigt omfatter ikke:

1. Interne dokumenter og oplysninger, der udveksles mellem et ministeriums departement og dets underordnede myndigheder i forbindelse med ministerbetjening.
2. Interne dokumenter og oplysninger, der udveksles mellem ministerier indbyrdes i forbindelse med ministerbetjening.

Comment [x27]: Her er tale om en meget stor indskrænkning af retten til aktindsigt i forhold til gældende lov

Comment [x28]: negativt

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke

1. i sager, hvori der er eller vil blive truffet en konkret afgørelse af en forvaltningsmyndighed,
2. i sager om indgåelse af kontraktsforhold, og
3. i forbindelse med et ministeriums udførelse af kontrol- eller tilsynsopgaver.

§ 25. Retten til aktindsigt omfatter ikke interne dokumenter og oplysninger, der udveksles mellem de foreninger, der er omfattet af § 3, stk. 1, nr. 3, samt disses medlemmer i forbindelse med økonomiske eller politiske forhandlinger med staten eller i forbindelse med drøftelser om fælles kommunale og regionale politiske initiativer.

Comment [x29]: Dårligt disponeret. Her er pludselig et område, hvor der normalt er aktindsigt, under undtagelserne fra aktindsigt

Comment [x30]: Meget negativt

§ 26. Retten til aktindsigt omfatter uanset bestemmelsen i § 23, stk. 1, interne dokumenter, som foreligger i endelig form, når

Comment [x31]: Dårligt disponeret. Her er pludselig et område, hvor der er aktindsigt under undtagelserne fra aktindsigt

1. dokumenterne alene gengiver indholdet af den endelige beslutning vedrørende en sags afgørelse,
2. dokumenterne alene indeholder en gengivelse af oplysninger, som der har været pligt til at notere efter bestemmelsen i § 13,
3. dokumenterne er selvstændige dokumenter, der er udarbejdet for at tilvejebringe bevismæssig eller anden tilsvarende klarhed med hensyn til en sags faktiske omstændigheder,
4. dokumenterne indeholder generelle retningslinjer for behandlingen af bestemte sagstyper, eller
5. dokumenterne indeholder en systemiseret gengivelse af praksis på bestemte sagsområder.

Comment [John Søre32]: Problematisk, fordi man ikke kan få indblik i de overvejelser, der ligger bag ved det endelige dokument.

Undtagelse af andre dokumenter

§ 27. Retten til aktindsigt omfatter ikke:

1. Statsrådsprotokoller.
2. Dokumenter, der udarbejdes og udveksles mellem ministre og folketingsmedlemmer i forbindelse med sager om lovgivning eller anden tilsvarende politisk proces.*
3. Dokumenter, der udveksles i forbindelse med, at en myndighed udfører sekretariatsopgaver for en anden myndighed.
4. Brevveksling med sagkyndige til brug i retssager eller ved overvejelse af, om retssag bør føres.
5. Materiale, der tilvejebringes som grundlag for udarbejdelse af offentligt statistik eller videnskabelige undersøgelser.

Comment [x33]: negativt

Comment [x34]: Justitsministeriet agerede sekretær for Offentlighedskommissionen

Meddelelse af faktiske oplysninger og eksterne faglige vurderinger

§ 28. Retten til aktindsigt i dokumenter omfattet af § 23, § 24, stk. 1, § 25 og § 27, nr. 1-4, omfatter uanset disse bestemmelser oplysninger om en sags faktiske grundlag, i det omfang oplysningerne er relevante for sagen. Det samme gælder oplysninger om eksterne faglige vurderinger, som findes i dokumenter, der er omfattet af § 23, § 24, stk. 1, § 25 og § 27, nr. 1-3.

Comment [x35]: Dårligt disponeret. Her pludselig et område, hvor der er aktindsigt under undtagelserne fra aktindsigt

Stk. 2. Stk. 1 gælder ikke i det omfang

1. det vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug,
2. de pågældende oplysninger fremgår af andre dokumenter, som udleveres i forbindelse med aktindsigten, eller
3. oplysningerne er offentligt tilgængelige.

Comment [John Søre36]: Uforholdsmæssig ressourceforbrug vil næsten altid kunne argumenteres for, når man kender til, hvor dårligt uddannet personalet er til at betjene selv simple EDB-løsninger.

Meddelelse af interne faglige vurderinger

§ 29. Retten til aktindsigt i dokumenter omfattet af § 23, § 24, stk. 1, § 25 og § 27, nr. 1-3, omfatter uanset disse bestemmelser oplysninger om interne faglige vurderinger i endelig form, i det omfang oplysningerne indgår i en sag om et fremsat lovforslag eller en offentliggjort redegørelse, handlingsplan eller lignende. Det gælder dog ikke oplysninger om interne faglige vurderinger, som findes i dokumenter, der er udarbejdet til brug for ministerrådgivning eller rådgivning af formandskabet for de foreninger, der er omfattet af § 3, stk. 1, nr. 3.*

Comment [x37]: det er en kedelig formulering, som er svær anvendelig over for myndigheder, som skal kontrolleres

Comment [x38]: Dårligt disponeret. Her pludselig et område, hvor der er aktindsigt under undtagelserne fra aktindsigt

Stk. 2. § 28, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

Undtagelse af oplysninger om private forhold og drifts- eller forretningsforhold mv.

Comment [John Søre39]: Her kommer man også i konflikt med loven om aktindsigt i miljøoplysninger, der som udgangspunkt giver fuld adgang til sådanne oplysninger, med mindre de er undtaget ved lov. Der er med andre ord ikke kun tale om indskrænkning i danske lovgivning, men også i international lovgivning.

§ 30. Retten til aktindsigt omfatter ikke oplysninger om

1. enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold, og
2. tekniske indretninger eller fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold eller lignende, for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den person eller virksomhed, oplysningerne angår, at anmodningen ikke imødekommes.

Undtagelse af oplysninger af hensyn til statens sikkerhed eller rigets forsvar

§ 31. **Retten til aktindsigt kan begrænses** i det omfang, det er af væsentlig betydning for statens sikkerhed eller rigets forsvar.

Undtagelse af oplysninger af hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser mv.

§ 32. **Retten til aktindsigt kan af hensyn** til rigets udenrigspolitiske interesser mv., herunder forholdet til andre lande eller internationale organisationer, begrænses i det omfang, fortrolighed følger af EU-retlige eller folkeretlige forpligtelser eller lignende.

Stk. 2. **Retten til aktindsigt kan herudover begrænses i det omfang**, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser mv., herunder forholdet til andre lande eller internationale organisationer.

Undtagelse af visse andre oplysninger

§ 33. **Retten til aktindsigt kan begrænses** i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til:

1. Forebyggelse, efterforskning og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lignende samt beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning.
2. Gennemførelse af offentlig kontrol, regulerings- eller planlægningsvirksomhed eller af påtænkte foranstaltninger i henhold til skatte- og afgiftslovgivningen.
3. Det offentlige økonomiske interesser, herunder udførelsen af det offentlige forretningsvirksomhed.
4. Forskeres og kunstneres originale idéer samt foreløbige forskningsresultater og manuskripter.
5. Private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Meddelelse af aktindsigt i en del
af et dokument

§ 34. Hvis de hensyn, der er nævnt i §§ 30-33, kun gør sig gældende for en del af et dokument, skal der meddeles aktindsigt i dokumentets øvrige indhold.

Comment [x40]: meget vanskeligt at håndtere

Forholdet til tavshedspligt

§ 35. Pligten til at meddele oplysninger er begrænset af særlige bestemmelser om tavshedspligt fastsat ved lov eller med hjemmel i lov for personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv.

Kapitel 5

Behandlingen og afgørelsen af anmodninger om aktindsigt mv.

Behandlingen af anmodninger om aktindsigt mv.

§ 36. Bliver der fremsat anmodning om aktindsigt vedrørende dokumenter, der indgår i en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en myndighed mv., afgør denne myndighed, om ansøgningen kan imødekommes. I andre tilfælde afgøres sager om aktindsigt af den myndighed mv., der har dokumentet i sin besiddelse.

Stk. 2. Vedkommende myndighed mv. afgør snarest, om en anmodning om aktindsigt kan imødekommes. Hvis en anmodning om aktindsigt undtagelsesvist som følge af navnlig sagens omfang eller kompleksitet ikke kan færdigbehandles inden 7 arbejdsdage efter modtagelsen, skal den aktindsigtssøgende underrettes om grunden til fristoverskridelsen samt om, hvornår anmodningen kan forventes færdigbehandlet.

Stk. 3. Stk. 2 finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med behandlingen af anmodninger om sammenstilling af oplysninger og om indsigt i databeskrivelser.

Stk. 4. Vedkommende minister kan fastsætte bestemmelser, der fraviger reglen i stk. 1.

Klage over afgørelser om aktindsigt mv.

§ 37. Afgørelser om aktindsigt kan påklages særskilt og direkte til den myndighed, der er øverste klageinstans i forhold til afgørelsen eller behandlingen i øvrigt af den sag, anmodningen om aktindsigt vedrører.

Comment [John Søre41]:
En god bestemmelse, der kan være med til at forhindre at sager udvikler sig som, det er sket i sagen om Vetstat, hvor klagere oplever det, som om de befinder sig i en ren klagekarusel

Stk. 2. Klagen fremsendes til den myndighed mv., hvis afgørelse der klages over. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, **snarest og som udgangspunkt senest 7 arbejdsdage** efter modtagelsen af klagen, videresende sagen og dens dokumenter til klageinstansen.

Stk. 3. Klageinstansen skal inden 20 arbejdsdage efter modtagelsen af en klage over en afgørelse om aktindsigt have færdigbehandlet klagen. **Hvis en klage ikke kan færdigbehandles inden denne frist som følge af navnlig sagens omfang eller kompleksitet,** skal klageinstansen underrette klageren om grunden hertil samt om, hvornår en afgørelse kan forventes at foreligge.

Comment [John Søre42]:

En bestemmelse, der direkte lægger op til misbrug, da loven ikke indeholder strafbestemmelser for bevist at trækker en sag i langdrag som f.eks. sagen om Vetstat.

Stk. 4. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte, at en anden myndighed end den i stk. 1 nævnte skal være klageinstans.

Stk. 5. Stk. 2-4 finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med klager over afgørelser om sammenstilling af oplysninger og om indsigt i databeskrivelser.

Stk. 6. Vedkommende minister kan fastsætte regler om, at afgørelser om aktindsigt, der træffes af institutioner mv., der er omfattet af §§ 3-5, kan påklages.

§ 38. En afgørelse om afslag på aktindsigt, der er truffet af en kommune, en region eller et kommunalt fællesskab i sager, hvor der ikke er nogen administrativ klageinstans, skal være ledsaget af vejledning om muligheden for at indbringe sagen for den kommunale og regionale tilsynsmyndighed samt om den fremgangsmåde, der er nævnt i 2. pkt. En henvendelse om at indbringe sagen for den kommunale og regionale tilsynsmyndighed skal rettes til den pågældende kommune eller region mv. i overensstemmelse med ordningen i § 37, stk. 2.

Comment [x43]: Mangler tilsyneladende på nuværende tidspunkt?

Comment [John Søre44]:

Der er i dag ingen pligt til at vejlede om indbringelse for det kommunale tilsyn.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med afgørelser om sammenstilling af oplysninger og om indsigt i databeskrivelser.

Klage over sagsbehandlingstiden

§ 39. Hvis en myndighed ikke har færdigbehandlet en anmodning om aktindsigt inden 14 arbejdsdage efter modtagelsen, kan sagsbehandlingstiden påklages særskilt og direkte til den myndighed, der er øverste klageinstans i forhold til afgørelsen eller behandlingen i øvrigt af den pågældende sag.

Stk. 2. Klagen fremsendes til den myndighed, hvis sagsbehandlingstid der klages over. Myndigheden skal, hvis den ikke har færdigbehandlet aktindsigtsanmodningen senest 7 arbejdsdage efter klagens modtagelse, videresende klagen til klageinstansen med en begrundelse for sagsbehandlingstiden. **Ved forsinkelser uden fyldestgørende grund kan klageinstansen undtagelsesvist træffe afgørelse om aktindsigt.**

Stk. 3. Klageinstansen skal inden 20 arbejdsdage efter modtagelsen af en klage over sagsbehandlingstiden have færdigbehandlet klagen. Hvis en klage ikke kan færdigbehandles inden denne frist som følge af navnlig sagens omfang eller kompleksitet, skal klageinstansen underrette klageren om grunden hertil samt om, hvornår klagen kan forventes færdigbehandlet.

Stk. 4. Vedkommende minister kan efter forhandling med justitsministeren fastsætte, at en anden myndighed end den i stk. 1 nævnte skal være klageinstans.

Stk. 5. Hvis en myndighed ikke har færdigbehandlet en anmodning om sammenstilling af oplysninger eller om indsigt i databeskrivelser inden 14 arbejdsdage efter modtagelsen, kan sagsbehandlingstiden påklages særskilt. I sådanne tilfælde finder stk. 2-4 tilsvarende anvendelse.

Gennemførelse af aktindsigten mv.

§ 40. Dokumenterne skal udleveres i den form, som den, der har fremsat anmodningen, ønsker. Dette gælder dog ikke,

1. hvis det er umuligt eller meget vanskeligt, eller der foreligger tungtvejende modhensyn, eller
2. hvis materialet er offentligt tilgængeligt.

Comment [x45]: Der mangler krav om praktisk indretning af forvaltningen til fremme af smidig behandling af aktindsigt.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med behandlingen af anmodninger om sammenstilling af oplysninger eller indsigt i en databeskrivelse.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter regler om betaling for udlevering af dokumenter samt for udlevering af en sammenstilling af oplysninger eller en databeskrivelse.

Comment [John Søre46]: I et moderne samfund, der næsten udelukkende betjener sig af elektronisk kommunikation, bør der ikke kunne kræves betaling for aktindsigt.

Underretningspligt

§ 41. Bliver der fremsat anmodning om aktindsigt i sager som nævnt i § 21, stk. 2, underretter myndigheden den ansatte herom med angivelse af, hvem der har fremsat anmodningen. Når der er truffet afgørelse om aktindsigt, underretter myndigheden den ansatte om, hvilke oplysninger i sagen der er udleveret.

Kapitel 6

Ikrafttræden, forholdet til anden lovgivning mv.

§ 42. Loven træder i kraft den [...]. Begæringer om aktindsigt, som er indgivet før lovens ikrafttræden, afgøres efter denne lov.

Stk. 2. Lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen med senere ændringer ophæves.

Stk. 3. Anordning nr. 1145 af 22. december 1993 om ikrafttræden af lov om offentlighed i forvaltningen på Færøerne som ændret ved anordning nr. 120 af 2. marts 1999 samt anordning nr. 1187 af 27. december 1994 om ikrafttræden af lov om offentlighed i forvaltningen i Grønland, forbliver i kraft indtil de ophæves eller erstattes af regler udstedt i medfør af denne lov.

Stk. 4. Adgangen til aktindsigt efter § 3, stk. 1, nr. 3, § 4, stk. 1, og § 5 gælder ikke for dokumenter, der er indgået til eller oprettet af de af bestemmelserne omfattede selskaber, institutioner, foreninger mv. før lovens ikrafttræden. Adgangen til aktindsigt efter § 3, stk. 2, gælder ikke for dokumenter, der er indgået til eller oprettet af de i bestemmelsen nævnte selskaber, institutioner, foreninger mv. før den 1. januar 1987.

Stk. 5. Pligten til at journalisere efter § 15 gælder for dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en forvaltningsmyndighed efter lovens ikrafttræden. Adgangen til aktindsigt efter § 21, stk. 4, gælder ikke for ledelseskontrakter, der er udfærdiget før lovens ikrafttræden. Adgangen til aktindsigt efter § 29, gælder ikke for dokumenter, der er udfærdiget før lovens ikrafttræden.

Stk. 6. Bestemmelser fastsat i andre love eller med hjemmel i lov om adgang til at blive gjort bekendt med dokumenter hos den offentlige forvaltning opretholdes, uanset om de giver ret til aktindsigt i snævrere omfang end denne lov.

§ 43. Loven gælder ikke for sager om færøske og grønlandske anliggender. Loven kan ved kongelig anordning sættes i kraft for sådanne sager med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger. Dette gælder dog kun sager, der er eller har været under behandling af rigsmyndigheder.

§ 44. Justitsministeren fremsætter forslag om revision af lovens § 16 i folketingsåret [...].

* Markerer, at der foreligger en dissens i forhold til den pågældende bestemmelse. Det gælder således lovudkastets § 14, stk. 2, § 17, stk. 1, § 22, § 27, nr. 2, og § 29, stk. 1, 2. pkt.

Med venlig hilsen

Kurt Loftkjær og John Damm Sørensen

Bilag:

1. Åbenhedskomiteens essay af 2010.02.28: "Den ufuldendte ... betænkning" om forlag til ny Offentlighedslov.
2. Brev af 2009.12.02 fra Offentlighedskommissionen til Åbenhedskomiteen.